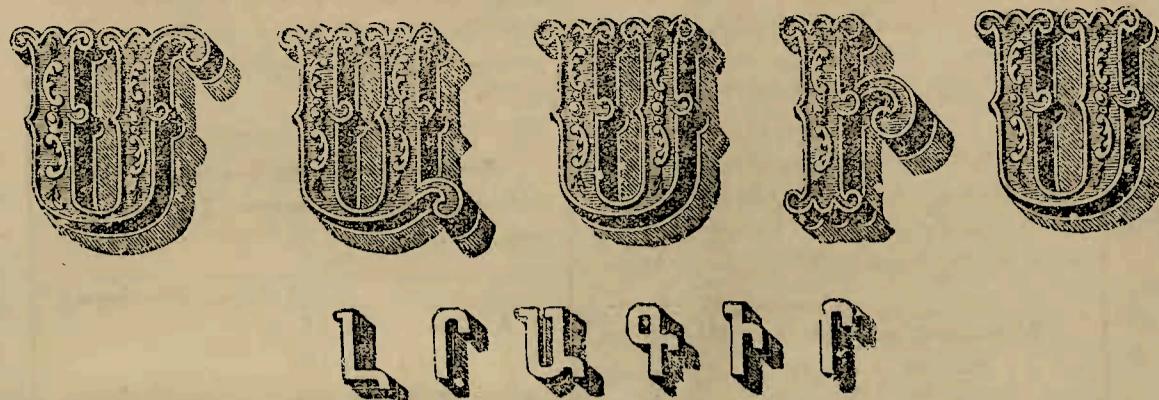

፩፻፭፻፯፻፯

Տարեկան գիւղ կ- Գօլոսյ հմբ.	40 Մշհ
• • Գաւառաց	21 իրաւ
Վեցամս.	կ- Գօլոսյ
• • Գաւառաց	11 իրաւ
Օտար երկիրներու	50 ֆլր
Մանուցման առզը մէկ անգամի հա-	
ժար 3 դաւրուց, երկու անգամի հա-	
ժար 2 դրշ 5. աւելի անգամներու	
համար զատ սակարպութիւն կը լ	
լոյ:	
Խրաքանչիւր թիւ 40 փարա արծ:	

四庫全書

Գուրս զնացած լրագրուց ճանրուն
ծախըք խմբագրութեան վրայ է :
Արագրոյն գիրարեկալ նաևակ
կամ որ և իցէ դրսթիւն խմբագիէ
— Տնօրինին պիտի ու զգուի, Պատա-
թիս Սահնարքձբար Հաստիսի թիւ
198, Եօրո խան, Մասիսի գրատեն,
եակը :

Διατάσσεται διατίτροπος οἰκισμού της Λασιθίου περιφέρειας της Κρήτης
διατάσσεται διατίτροπος οἰκισμού της Λασιθίου περιφέρειας της Κρήτης

Հ Ա Ր Ա Գ Ա Զ Ո Ւ Ե Ա Յ

ՔԱՂԱՔԻՆ ԱԶԳՈՒԹԻՒՆ ԲՈՂՈՔԻ ԱՅԼ ԵՒՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ.

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼԵՄՈՒ 18 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

- 689 -

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

վիեննայի թակողաթ լրագիրն
արտաքոյ կարգի լու բ մը կը հրատա-
րակէ . Պիսմարք իշխանը վիեննայի
մէջ լուհէմ փաշայի հետ տեսակցու-
թեան առթիւ ծրագիր մը հազոր-
գած է եղեր , առաջարկելով որ Օս-
մանեան գաւառները տասն կառա-
վարչութեան բաժնութին՝ Եւրոպական
յանձնախումբի մը վարչութեան ներ-
քե՝ առանց վեհ . Սուլթանին վեհա-
պետական իրաւանց դպչելու : Հա-
ւանական չէ որ Պիսմարք իշխանը
կամ Բարձր . լուհէմ փաշան իրենց տե-
սակցութենէն անմիջապէս յետոյ ի-
րենց գաղտնիքը ապամարդի հազոր-
գած լինին , ուստի այս լրադրին
տուած լուրը կրնամք վէպերու կար-
գըն անցունել : Այսու ամենայնիւ
Եւրոպական թուրքիոյ մէջ ուղղակի
Բ. Դրան վարչութեան ներքեւ մնաց-
եալ գաւառաց համար Պէրլինի գաշ-
նադրին 28 բդ յօդուածը կը ալրա-
մադրէ որ Արևելեան թումէլիի խառն
յանձնախումբը կանոնադրութիւններ
պատրաստէ՝ ըստ տեղական պիտոյից
“Մնդղիա քանի մ’անդամ այս յօդ-
ուածին գործադրութիւնը պահան-
ջած էր , և կ’ըսուէր թէ յիշեալ յանձ-
նախումբը Փիլիպէէն մայրաքաղաքս
գառնալէ ետեւ այս գործով պիտի
զբաղի : Խնդիրը միայն Եւրոպական
գաւառաց վրայ է , և եթէ երբէք
Պիսմարք իշխանին և լուհէմ փաշայի
միջն այս նիւթիս վրայ խօսակցու-
թիւն մ’եղած է , հաւանական է որ
Եւրոպական գաւառաց վրայ լինի :
Նովի-Պազարի գրաւումը լրանալէ ե-
տեւ , Աւստրիոյ և Գերմանիոյ շահերը
կը պահանջեն որ Պալքանի թերակղզ-
զին կատարելապէս խաղաղի , և բար-
ոք վարչութիւն ունենայ . քանզի
այն ատեն իրենց վաճառականու-
թիւնը նոր թռիչ մը կրնայ առնուլ
Արևելեան Եւրոպիոյ մէջ : Աւստրիոյ
երկաթուղեաց ընկերութիւնը բանակ-
ցութեան մոտած է Ալերլիոյ հետ՝ մին-
չե Պուղարիոյ սահմանադրութիւններ-
կաթուղիներ շինելու համար , այս
նվատակաւ առաջին պայմանադրու-
թիւն մը կնքուած է : Աւստրիոյ , Սեր-
վիոյ , Պուղարիոյ և Թուրքիոյ պատ-
ուիրակներն երկաթուղեաց խնդրոյն
վրայ բանակցելու համար վիէննա
պիտի գումարին : Ուրեմն քիչ ժա-
մանակէն երկաթուղեաց գիծերը մէկ
կողմէն Պուղիոյ և միւսն կողմէն Սէր-
վիոյ և Պուղարիոյ վրայէն մինչե Օս-
մանեան սահմանագլուխը կը հաս-
նին . այսուհետեւ Սէլանիկէն Սիթրօ-
վիցա , և կ . Պուղէն թաթար-Պազար-
ճը շինուած գիծերը դիւրութեամբ

կրնան կցուիլ Եւրոպական դիմերուն
հետ : Այս շինութեանց հետ եթէ
բարւոք վարչութիւն հաստատի, Եւ-
րոպական Թուրքիա կրնայ քանի մը
տարսւան մէջ պատերազմին աղէտները
դարձնանել : Բայց ասոր համար պէտք
է որ ազգային տաելութեանց վերջ
տրուի : Այսելեան թումելիէն և Պու-
ղարիային եկած բազմաթիւ գաղթա-
կանք տակաւին անբնակ մնացած են:
Կըսուիթէ եօթանառուն հաղար այս-
պիսի դազմականք կան միայն Աղ-
րիանուպօլսոյ դաւառին մէջ, զորս
բնակեցնելու համար ստակ պէտք է:
Մայրաքաղաքիս մէջ ալ բազմաթիւ
գաղթականք կը գտնուին, և վերա-
գարձողները չկցցին գլուխէ իրենց
տեղերը հաստատուիլ : Անդպիս հիւ-
պատոսական տեղեկագրերու վրայ
Բ. Դրան ծանուցեր է թէ պէտք է
ազդարաբել Ալէքս Փաշային, որ գաղ-
թականաց վրայ ի դործ դրուած
զեղծմանց վերջ տայ: Խոկ Պուլզարի-
ոյ մէջ վարնայի կողմերն անկարգու-
թիւններ գործուեցան, դաղթական-
ներն իւլերագարձին չկրնալով իրենց
տունները դանել, զինեալ խումբերով
լեռներն ու գաշտելը շրջադաշերու
ելած էին. բայց ձերբակալեալք պա-
տերազմական ատեաններու առջե-
դատուերավ պատժուեցան, ոմանք
ալ կախուեցան : Սելանիկի կողմերն
ապստամբութիւններն ու աւազա-
կութիւններն անպակաս էին :

Քաղթինկիթը մարդիկը Նեռքասը մէջ ազատական նոր ակրի մը բացման առթիւ բանախօսութիւն մ'ընելով ըստ թէ պահպանողական և ազատական կուսակցութեանց ամենալաւ տեղեկաթիւն ունեցող անձինք կը կարծեն թէ խորհրդարանին լուծումը տակաւին հեռի է, որովհետեւ Լորտ Պիլօնսքիլափ նախարարութիւնը պիտի սպասէ որ երկիրն արդի գժուարութիւնները մոռնայ : Հարթինկիթը մարդիկն Անդղիական կառավարութեան արդի աշխարհավարութիւնը գաղփիոյ երկրորդ կոյսրութեան՝ այսինքն Երբորդ Նարուչոնի իշխանութեան ժամանակի աշխարհավարութեան նմանացուց, որ արտաքին խնդիրները բանալավ գողզիոյ ուշադրութիւնը ներքին աշխարհավարութեան վրայէն գործների կը միաեր : Քետպիլի կոսորտին վրայ եղած չարատեսական դուշակութիւնք չիրականացն ։ Պիտի կը վաստաքէր որ կանաչամաքի գոտչնագրին վրայ եղած չարատեսական դուշակութիւնք չի առանց հետոն ըստ բաւականի գործունեալու բեւապիլ գեսապան մը զբակուելու պատասխանատուութիւնն որու՛ւ վրայ կիյնայ : Լորտ Հարթինկիթը կը կարծէ թէ Անդղիական գժուարութիւնը լուծել, և ապա քընհութիւնը մ'ընել գիտնալու համար թէ առանց հետոն ըստ բաւական գործին Անդղիական վրայ կաստանի գլուխն Անդղիական վրայ կը կաստանի գործունեալու բաւական գործունեալու գաղափարը գատապարտեց, որովհետեւ Հնդկաստանի ելեմնութը գըրաւաման բանակի մը պատճառելիք ծախուց շկրնար տոկալ : Ասկէց զատ, Անդղիական գաղափարուց ձեռք անցնիլը Ռուսիոյ կողմանէ և Ասմառ տառաստախան շարժմանց և գործութեանց առ իթ պիտի տայ : Անդղիոյ մէջ ոչ ոք կընայ անտարքերութեամինկատել Ասկոյ կողմէն Ռուսական և Անդղիական սահմանագլուխոց իրարու մերձեցումք : Հարթինկիթը մարդիկը վերջացուց յայտարարելով թէ յառաջիկայ ազատական նախարարութիւնը գժուար աշխատութիւններ պիտի տանենայ, արդի կառավարութեան թուղթիք անբաւական օ-

Տօքթէօր կոստանդին ժէրէցէք՝
Աւարիական նախարարի մոռգին՝
Պուլպարիոյ հասարակոցին կրթու-
թեան նախարար անուանեցաւ : Խոր
շինած գորոշական օրինաց անաջին
յօդուածը՝ կրթութիւնը “Ճրի” և
“պարտաւորիչ”, կընէ բոլոր Պուլպա-
րաց համար : Գիւղերու մէջ որոս պար-
տաւորութիւնը վեց տարուան և քա-
զաքաց մէջ ութ տարուան համար է:
Եւրոպիոյ մէջ այսօր չկայ մեծ կամ
փոքր պետութիւն մը, ուր նախնաւ-
կան կրթութիւնը Ճրի և պարտաւո-
րիչ չինի : Գարասազի իշխանութիւնն
անդամ այս փրկարար սկզբունքը դու-
ծալքել ուսած է : Փողովրդի մը բա-
րոյական և մասւորական վիճակը դու-
զացնելու աւատչին պայմանը կրթու-
թիւնը պարտաւորիչ, և դոնէ առ-
քառ դասուց համար Ճրի ընելին է
և վոխակարձաքար՝ որ որ կրթու-
թիւնը պարտաւորիչ կամ գիւղամաս
չելի չէ, ինչպէս մեր ազգին մէջ, որ
որ աւելի զարդ (լինք) մը կը հա-
մարուի քան թէ հարկ մը, աւելըրդ
է ըսել թէ յաւաչդիմութեան ա-
ռաջին տարրը կը պահոի հան, քանի
որ ամեն յաւաչդիմութեան առա-
ջին պայմանը ժողովրդեան միտք
ու սիրուը զարդ այնել է : Եւրոպացին
չե՞ն ինքար տրգեաք լոերով որ Հո-
յոց մէջ այնպիսի անակառակ էս ծը-
նողքներ կան, որք իրենց զաւակա-
ապագային համար աւելի շահառու
կը համարին զանոնք կամ բնաւ դըպ-
րոց չըրկել, զար (վակագ ծի մէջ
բազմաթիւ մայրեր ազգաց մանկու-
թեան հասակին հոգերէն ազատելու
միջոց մը կը համարին աւելի՝ քան թէ
կրթութեան միջոց, և կամ թէ հա-
զիւ գպրոցին ճաներան սովորելէ ետք
շուկայ տանիլ զանոնք, և թէ չա-
ազգն այնքան կծծի կամ այնքա-
անհօգու է որ բաւական նպաստ մ-
ջաւար գպրոցաց, որպէս զի ազքա-
տղայք Ճրիապէս գէթ նախնակա-
կրթութեան լցոն ընդունին : Դըք-
բագեար, քանի որ այս անտեկու-
թիւնը կան ու կը կենան, անկարեր
է ըսել թէ Հոյ ազգն յաւաչդիմու-
թեան զոնէ գունէն ներս մուած է
քանի որ այդ գրան բանալին անդ ա-
չունի տակաւին, և քանի որ տակա-
ւին կը համար հարցունել թէ Երը պի-
տի անեկանութեան առաջնակին :

ДИАФРАМНОЕ ТОБРЕ

Վանարատ 27 սեպտ
Աւրամափոյ Անդ զիւական հիւպատու
ծանցց իւր հասովքառութեան թէ իւ
խնդրանց համեմատ Դուռն հրաման բ
ըստ որ Հայաստանի բարենօքադման

•	1865	•	67
•	1869	•	65
•	1872	•	20 3/4
•	1873	•	61
ԸՆԴՈՅՏ ԳՐԱՄԹԱՅԻՆ			
18 ԱԵԿԱՆԱԿՐԵԲ			
Ահագեց լիրու	972	109	6
Կարսէն ան անկի	•	87	2
Խմբէն լիու Առաս	•	89	38
Գլուխմից	•	51	40
Մէջտիէի տարրերութիւն	•	6	26
Հինգ նոց	•	17	
Մէջտաղիք	•	17	20
Պահճ	•	505	

11.2 + 0.3 E_h

| Կիբակին օրը իւսկիւտապու Սէ-
լամնըզին Ս. Խաչ եկեղեցւոյն տօնա-
խըմբութիւնը լինելուն առթիւ Ս.
Պատրիարք Հայոն հանդիսիւ Ս. Պա-
տրագ մատոյց , և ներկայ ժողո-
վուրդն հոգեուրապէս միսիթարեց :
Այս առաւետօտ Ն. Սրբադնութիւնը
Պատրիարքարան վերագարձու :

Թ.ՂԹԱԿԵՑՈՒԹԻՒՆՔ ՄԱՍԻՆ ՀՐԱԳՐՈՑ

ԹԵՂՐԱ

Ժամանակէ մ'ի վեր Պարսկահայի
կարծիքը սց էր, որ Կ. Պօլիս Եւրո-
պային Պարսկաստանէն շատ մօտ լի-
նելով, ուսեւալ և մարդասէր կայսր
ունենալով, չափաղանց Եւրոպացիք
ամեն տեսակ նորին բառա ում միմ-

զար հետեւակ և շ հարիւր թնդանօթածիւդ գորք կուսուցանեն նոր ու ճավ, օրինաւոր միատեսակ հադուստով, բնակաբաններն զգեստներն և կարգուած կանոններն բոլոր ըստ Եւրոպական կանոնով, որոց մէջ կանքանի չայեր :

Ծուռաստանէն մի թօլկօվնիկ է
ըերելաւեր, նա էլ հինդ հարիւր ձիւ-
աւոր զօրք կը փարժեցնէ կազակների
կերպ. նոցա էլ հագուստներն, ուտե-
լիքը կարստն և կանոնը Ծուռաց կա-
զակների պէս է, սորանց մէջն էլ կան
չայեր :

Երկու Եւրոպացի վարպետներ էլ
կան որ կազի դործաբանն կը շինեն,
որ քաղաքը կազի ճրագներով լու-
սաւորեն , և նոցա մօտ էլ կայ վար-
ժարանի աշտիկերաներէն մինը թարգ-
ման :

Քաղաքի պահպանութիւնն մարտ
40էն սկսած յանձնեցին Աւստրիացի
կօնթ առ Մօնթը քօրթին, և ինքը իւր
գործին համար 6 հարիւր մարդ ընտ-
րեց, թէ ձիաւոր և թէ հետեակ, ա-
մեն օր կը կրթէ նոր ոճով . քաղաքի
թաղապետներն նորա են յանձներ,
կը գործեն նորա գիտութեամբն, ա-
մենն ալ միասնակ լու հագուստով
իւր ուղածին յարմար շինած է բանտ,
աեսակ տեսակ պատիժներ կը կրեն
նորա մէջ իւրեանց գործերին վայե-
լուչ . քաղաքին մէջ կային հարիւրի
չափ պահակնատուն քաղաքապահ
զօրքերին համար . քաղաքը նորան
յանձնելուն պէս, զօրքերն վեր առ-
նելով՝ իրան ընարած մարդկանցը
յանձնեց պահակնատուներն . մի այն-
պէս սարսափ է ձգեր քաղաքին մէջ,
որ գիշերն մարդկի նորա երկիւղէն
չեն կարողանում գուրու գալ իւր-
եանց տուներէն . կօնթը շատ հմտւա-
է քաղաքական գործերի մէջ, շատ
աեսակ հնարագ իտութիւններ է գոր-
ծածում, վերջապէս մինչի օրս քա-
ռա առ աստ հանուառու է ամենան մա-

Յառաջադրյան թէհրանու Հայ ուսեալ անձննքը ապագային դուշակեցի միջաւ յորդորում էին ժողովուրդին ուսումնարանի հաստատութեան և յառաջադիմութեան համար թողեալ հայերէն ։ Գաղղիերէն և Պարսկերէն ևս սսփրին որ չառ հարկա-

նալով նորա տունն, բաներն ո ողա-
նոլով կը դնացին . ճանոպարհին նո-
րոգ զինուորներին պատահէլով բրու-
ներ տարեր էին կօնթի մօտ . կօնթք
դոգերին ինչ լինելը սառ գելով աշ-
ուառ օտ զազ քաջ դ ողացած բաներն
յուղարկեր եր Սհապէի վանին , նո-
քա զարմացած էին մնացեր , որով-
հետև դեռ չէին տեղեկացեր իւր-
եան տունն որ զող է մտեր . այս
տեսակ բաներ օրերս շատ է լինում
տեղս : Աւաջ ժողովրդի մէջ մի գըրգ-
ռութիւն կար նա մանաւանդ հո-
գեորականաց մէջ , թէ ի՞նչ ասել է
մեր բոլոր քաղաքի իշխանութիւնն
յանձնենք մի այլակրօն անձի ձեռք ,
երբ նորա այսպէս արարութիւնը տեսան , այժմ
ամենագոհ սրատով ուրախ են այս նոր
կարդագրութեան զիսց և շատ շը-
նորհակալ են նորանէ : Քաղաքը դո-
գերէ շատ աղասի է այժմ : Կօնթին
մօտ քանի Հայեր կան դոգերի մէջ ,
ոմանք քաղաքապահ զօրք , ոմանք
թարգման և ոմանք այլ գործերում
անխտրաբար Պարսկց հետ միտսին
կը դործին :

ԵՐՅՈՒԱՄ ող պյառհետեւ Պարսկաստանին նորանոր ու բախտալիթ լուսեր ջեղ հաղպատկեմ:

ՊԱՐՄԿԱՀԱՅՈՑ ԱՐԴԻ ՎԻՃԱԿԻ

(C-2423)

Նորա ապագայ մատածող ժողովուրդը
միջնունի պէս կ'ամբարեն իւրեանց տառ
ներն ձմեռացին ամեն տեսակ ուռելիքը :
Հայք ամենէն աւելի կը ջանան այս մաս
սին , և աւելի կաշխատին իւրեանց զի՞-
նիին վերայ , որ շատ լինի և լաւ : Երբ
մարդուս համար հարկաւոր է երեք տա-
միս ձմեռան համար այսօքան բարիք պատ-
րաստել , ապա ուրեմն ինչքա՞ն հարկաւ-
որ է իւր ապագայ մերնդի կենցաղու-
վարութեան համար . երբ իւր սերունդը
շունենար երեկի ուսումնարան , ընթեր-
ցարան , ուսեալ կրթիչ , ինչպէ՞ս կարող
է ուսեալ անձն լինի և կարողանայ այն
հայրենական ժառանգութիւնն պահել
պահպանել և աւելացնել . երբ ուսմանը
շունենար՝ կը լինի անկիրթ , ինքան հաւան
անդորդունեաց , չըսյլ ժամփերով վատ-
նէ հայրենական ժառանգութիւնն , ի
գուը չէ՞ հօր այնքան նեղութեամբ աշ-
խատած կայր և ստառառածու :

Գավրէծու Հայ հասագակութեան ըստ
կըզմական կազմութիւնն մեզ շատ ա-
զօտ է և մեր նախնի պատմիչներէն մի
ձիչդ տեղեկութիւն չաւնիմք . կերեկ
թէ Գավրէծ մեծ բազմութեամբ հայ
ժողավորդ է առնեցած , որոյ նըզլներն
կ'երեայն , բայց ե՞րբ պակուցան՝ չհնք
զիտեր : Հայոց մեծ մասն այժմ բերդի
մէջ են , ամեննի միտափն եկեղեցւոյ շրու
չորս կողմք հաւաքուած , մերձ 500 տուն
կ լինին . բերդէն դուրս Լիլավա թագումն
ևս կան Հայք նոմանապէս եկեղեցւոյ
շրու կողմք հաւաքուած մերձ 200 տուն ,
բայց Հայերէն շատ հետի քաղաքի արեւել-
եան կազմը Մարալան թագումն , որ այժմ
Փուրքարձակ էն , ունին մի մեծ այգի ,
որոյ մէջ մի փոքր մատուռն կայ Աստ-
ւածածին անուամբ , զր կը պատմեն

Հայք պատշ սկզբացի է աղօս կըսուն առան, և չառ բարձր Քաղաքի ծայրում մի այգի ևս կայ որ Տէրտիլի այգի (բարազ բաղի) կ'առեն այս , չին ծերեր է լասձ եմ որ Եկեղեցի է եղած և այն տեղ և եկեղեցւոյ քայքայեալ հիմնլ տեսնող անձը կը պատմէր , թէ քաղաքին հիւսիսային ծայրը Դվէ վէշի թալումն Հայք մի հանդստարան ևս ունեին մեծ մեծ տարանաքարերով և հին թռւերով , հայրացմէ հեռի լինելով ուս ևս Յաւըքերի

տըների միջև, Ս. Սահմակ եպիսկոպոս
բարեւք համարեց ծախեց զայն : Հէզրէի-
Սամարի հրապարակում մի ² մէկիթ կոյ
օրոց համար կովաստեն թէ հայոց եկե-
ղեցի է եղած ժամանակաւ . մինչ 25
թուին հայք անտեղ մօմ տառելով ուխտ
կը գնային վերսիշեալ հանդոսաբանն
նորա դիմացն է , մօմ հայոց թաղին փոշ
լոցի ծացրին որ հայերի Առաջի գուշն
կոսեն մինչև օրո էլ . դորա մօմ 75
թուին մի տուն փորեցին շէնք շինելոյ , ո-
րոց տուկն յանիկարծ մի տեղ բացուեցաւ
յորմէ շատ հին փողեր գուրս եկան արձ
ծաթ սակի , որոց շատ մասն Յամանցոց
գրերավ էր . նոցա մէջ շատերն ևս Հայոց
գրերով էին լէսն և Հեթում թաղաւոր-
ների փողերէն երկու տեսակ , մեծն 24
սիսեւաքաջ , իսկ փողըն նորա կէսին շափ-
մերձ քաղաքին մի ահաղին դիւզ կայ ո-
րոց անունն Խոսրով Շահ է . շատ կարելի
է մեր Մեծն Խոսրովի մինած Դավիթի ժա-
դա լինի :

Ժաղովրդացին կետնքը — Ամենն էլ
զարդառնուց են, չունին պարագ մարզ
մշջերնին, սալուստկան արհեստներն են
սոկերչաթիւն, դերձակութիւն, հիւս
նութիւն, բժշկութիւն, վիրաբուժութիւն,
ակնաբուժութիւն, « զանգախառ
զութիւն », « չափամատութիւն ». Կաշ
նայքը բնաթեամբ շատ համեստ են,
ունին մեծ անհետական հսկողութիւն,
չէ կարելի երրեք պարագ մնան թէ
տնօցին զարձերում թէ առզենեզդործու
թեամբ թէ այլ և ոչը պարապմանց մէջ
շատ զիանցալ են նեկութեանց, զարե-
լով կը պահեն միշտիրեանց օրիորդներն
բացց տղոցքն շատ սիրելով ազատոքն
կապրին, ի՞նչ վատառթիւն անեն՝ ներելի
է նացաւ ափսո՞ս որ այս բանում սիրալ
ուած են, պապնեան օրիորդին առելի
հարկ է ապին զարիլ որ ծով չմեծնոց.
Երեխայքը շատ սրամիտ են և յարմար
ամեն զարձերի թէ որ անենան հմատ
կըթիւ :

Նորպետու զայք ուսացար ու պահել
խանելը և ոսկերչաղետները, բայց վա-
ճառատկանքն միշտ ուրիշ քաղաքներէն
էին եղած. նախ ոճուանի և յուղան-
գէմ էին Կարմնեցիք, յետ այնու Թիֆլ-
սիցիք Շուշիցիք, և Ազուլեցիք. չափ
անտարբեր աշօք կը նայէին և կը նայէն
մինչև ցարդ. Դավթէցիք վաճառականու-
թեան վերաց. Փայտակարանէն Հայոց եւ-
րիտասարդքն գալով այն տեղ և վաճա-
ռականների մօտ մնալով տեղեկացան ու-
մեն գործերն և իրեւանց աշալընութեամ-
բըն օրէ ցօր յառաջացան, որով այսօր
Հայ հասարակութեան մէջ ամենէն տես-
լի նշանաւոր տեղն ունին բանած. Դավթ-
թէց ցիք նորանց ամեննելով փոխանուկ ուր-
կապելոց միմեանց հետ և ընկերութիւն-
ներ կազմելոց միմեանց մէջ, որպէս զի-
իրեւանք էլ վաճառականութեան մէջ յա-
ռաջանալ կարգանան. Ընդհակառակն
նորանց հետ միշտ հակառակորդ շարու-
խախանձ են եղած: Այս, Հայոց այդ նա-
խանձն մինչև ե՞րր տանջես զմեզ, ե՞րր
տիտի հեռանաս մեզմէ, մինչ ե՞րր է քու
ակնապաթիւնն, արդեօք չափ և սահման
չունի՞ս. սակայն նորերու վերջապէս խոր-
քնէ արթնաւով բարեսիրա անձերէն ու-
մանք վաճառականութեան ձեռնարկելու
փայթ ունեցած են և յառաջացած են
նաև. բայց բնորդանուր շարժումն է գո-
վելի. զարմանալի չէ սա որ Դավթէցիք
և Փայտակարանցիք վազ ժամփնակի ՚Ե-
մեր միմեանց հետ միշտ ընտանեկան բա-
րեկամանութիւններ ունին, միմեանց տուն-
եկրթեւեկեն, բայց նախանձն չժողովր-
ուերս սիրով աղքային գործերն նաև յա-
ռաջ վարելու. կը մնայ ապա մեր յոյն
նորերի վերաց պարտիսը դնել, կարելի
է նոցու աւանանց ընորհիւ, որաց շատերի
մայրերն Դավթէցիք են, կարգանան ուր-

Առաջին մասին է որ անցեալ 1853
թուին տաճն թէ հրաշագործաթին ա-
ռեց, սրով մեծ յեղափոխութիւն եղաւ
ֆակրէու ժողովուրդին մէջ և գիւղե-
աց անթիւ բազմութիւններ կուգային
պահանձուած

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՀԱՍՈՒՆ ԷՖԷՇԵԼ ՎԵՐԱՎԵՆ

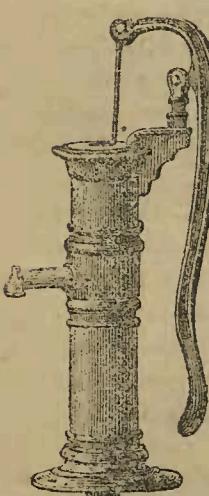
ՊԵՐԱԹԸՆ

ՆԵՐՆ ՀԵՂԱԿԱՆ ԲԱՐԱԿԱՐԱՅԻՆ

ԱՐԵՎԱՄ ԼԵՐԱԿԻ-ԳԱՐԵՎՈՒՐԻ ՆԵՐԱՄԱՅԻՆ
ԽԻՋԱՎՈՐԻՆ

Ի Խ Թ Ա Ր Ն Ա Մ Ե

Կը գտնուի Պոլոյ Հայ դրավա-
ճառաց և թերայի ծխավաճառաց
քով Դին 6 ՊՐ:

ԶՐՀԱՆ

ԿԱՐԻ ԳՈՐԾԻԲ

Փոքր Ավանձեր կոչուած ձեռ-
քով դարձող ու անքակ կար կարող
դորժիք ամեն տեսակ կար մեծ դիւ-
րութեամբ կը կարէ ու դին ալ ա-
շան է, երաշխաւութեամբ կը արդր-
ւի, արուածները կը շտկուի ու կա-
րել չդիտողին դաս կը արու ։ կը
ծախուի կ. Պօլի Ղալաթիս Սիհա-
եան և ընկերաց Ամբընի մաղաղան:

ԽՄ ԲԱՀԻՐ—ՃՈՐՃԻ
Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՆ ԼՐԱՑՐՈՅ
ԴԱՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ԱՐԱՐԱԿԱՆ

ԿՈ ՏԱՐԻ ԱՆԿԵԼ ՀԱՄԱՎՈՐԱԿԱՆ

ԴԱՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ԱՐԱՐԱԿԱՆ

ԴԱՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ԱՐԱՐԱԿԱՆ